

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle,

Valiokunnan viikkosuunnitelman mukaan valiokunta päättää torstaina 10.9 tieliikennelain korjauspaketin (HE 17/2020) jatkokäsittelystä.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry toteaa, että tieliikennelain moottorikelkkareittejä koskevan säännöksen palauttaminen vastaamaan vanhan tieliikennelain sääntelyä on välttämätöntä moottorikelkkareittien turvallisuuden varmistamiseksi. Hyväksytyn suojakypärän käyttöä ja satulamallista ajoneuvoa koskeviin säännöksiin on myös välttämätöntä tehdä muutoksia, jotta ohjelmapalveluyrityksiä ja moottorikelkkaa liikkumisvälineenä käyttäviä perheitä ei aseteta tulevana talvena mahdottoman tilanteen eteen.

Pyydän kunnioittavasti, että MaRan asiantuntija kutsuttaisiin kuultavaksi valiokuntaan, kun asiaa jatkokäsittelään. Sääntelyn käytännön vaikutuksia reittien turvallisuuteen ja ohjelmapalveluyritysten toimintaan pystyy kertomaan Lapland Safariksi operatiivinen johtaja Rami Korhonen (rami.korhonen@laplandsafaris.fi). Hän on myös käytettävissä mahdollisessa asiantuntijakuulemisessa.

MaRan valiokunnalle toimittamien kirjallisten lausuntojen tiivistykset (25.3.2020 ja 12.5.2020).

1. Moottorikelkkareittejä koskeva sääntelyä korjattava

Uuden tieliikennelain nojalla moottorikelkkareittien turvallisuus heikkenisi dramaattisesti, kun reiteille sallittaisiin talviaikaan myös eläinten vetämiä rekiä ja pyöriä. Virallisia moottorikelkkareittejä on paljon matkailu-/hiihtokeskusten läheisyydessä ja näiden reittien ylläpitoon osallistuu poolien kautta myös alueen vakiintuneet ja turvallisuusasioihin perehtyneet yrittäjät. Moottorikelkkaurat, joilla voi ajaa myös muilla ajoneuvoilla, ovat yleensä kauempana ja niillä on vähemmän liikennettä. Koska moottorikelkkareitit on varattu vain moottorikelkkailuun ne tarjoavat sekä kokeneille että kokemattomille kuljettajille ja matkailijoita palveleville ohjelmapalveluyrityksille ja heidän henkilökunnalleen turvallisen kelkkailuympäristön. Moottorikelkkailijat ja kelkkojen kyydissä olevat voivat luottaa siihen, että moottorikelkkareitillä ei tule vastaan moottorikelkkojen lisäksi muita ajoneuvoja tai eläinten vetämiä rekiä. Jos tieliikennelaissa sallittaisiin moottorikelkkareiteille myös moottorittomia ajoneuvoja, se toisi moottorikelkkareiteille moottorikelkkojen joukkoon pyöriä, sähköpyöriä sekä porojen ja koirien vetämiä rekiä. Turvallisuustilanne vilkkaasti liikennöidyillä kelkkareiteillä heikkenisi dramaattisesti. Seurauksena tästä voisi olla vakavia loukkaantumisia tai jopa kuolemaan johtavia onnettomuuksia. Asiaa on kuvattu tarkemmin MaRan lausunnossa valiokunnalle 25.3.2020.

MaRa pitää turvallisuustilanteen kannalta välttämättömänä, että moottorikelkkareiteillä voi ajaa vain moottorikelkoilla. Erikseen voidaan raskaita moottorikelkkoja koskevan sääntelyn tapaan hyväksyä tietyt reitit jonne voi myös talvella mennä muulla ajoneuvolla kuin moottorikelkalla. Muut ajoneuvot kieltävien

kylttien asettaminen moottorikelkkareiteille olisi sen sijaan erittäin kallis ja kohtuuton tehtävä reittien ylläpitäjille. Kesä kautena 1.6 – 30.9 reiteille voisi tulla myös moottorittomilla ajoneuvoilla kuten pyörillä.

2. Hyväksytyn suojakypärän käyttöön lisättävä poikkeusperusteeksi erityinen syy

MaRa esittää huolenaiheen, että uudesta tieliikennelaista on poistettu hyväksytyn suojakypärän käytön poikkeamisperusteesta erityinen syy. Vanha tieliikennelaki on sallinut sen, että tämän poikkeusperusteen nojalla moottorikelkan reen kyydissä olevat lapset ovat voineet matkustaa ilman painavaa hyväksyttyä suojakypärää. Lapsille on voitu laittaa päähän esimerkiksi kevyempi laskettelukypärä. Kevyemmän kypärän käytön lapsille aiheuttamista turvallisuusongelmista ei myöskään ole näyttöä esimerkiksi onnettomuuksien muodossa.

Suojakypärän käytöstä poikkeaminen pienten lasten kohdalla on erittäin perusteltu ja turvallisuutta lisäävä ratkaisu, koska pienten lasten niska ei kestä painavaa suojakypärää ja sen käyttö altistaa lapset vakaville niskavammoille. Jos vanhassa tieliikennelaissa olevaa poikkeusta ei palauteta lakiin, se asettaa ohjelmapalveluyritykset mahdottoman tilanteen eteen. Perheiden pieniä lapsia ei voi ottaa reen kyytiin ilman painavaa suojakypärää, koska laki kieltää sen. Painavan suojakypärän käyttö taas aiheuttaisi niskavammoja. Käytännössä laki sulki elinkeinolle tärkeän perhekohderyhmän pois asiakkaiden joukosta.

Uusi tieliikennelaki vaikeuttaisi huomattavasti myös niiden paikallisten perheiden elämää, jotka käyttävät moottorikelkkaa liikkumisvälineenä arjessa ja vapaa-ajalla esimerkiksi mökeillä ja siirtymisissä luontoon. Painavaa kelkkailuun tarkoitettua suojakypärää ei voi pienen lapsen päähän laittaa. Jos pienet lapset ovat reessä laskettelukypärä päässä, rikottaisiin lakia. Tilanne olisi täten mahdoton myös paikallisille perheille.

3. Lasten kuljettaminen satulamallisessa ajoneuvossa

Vanhan tieliikennelain 88 a §:n 4 momentin mukaan ohjaustangolla ja satulamallisella istuimella varustetussa ajoneuvossa lasta saa kuljettaa ainoastaan, jos lapsen paikallaan pysyminen voidaan luotettavasti varmistaa. Lain säännöstä on sovellettu myös moottorikelkkailussa. Jos moottorikelkkasafareilla moottorikelkkaan kytketään istuimin varustettu reki, niin säännöstä on katsottu sovellettavan myös tähän yhdistelmään.

Uuden tieliikennelain nojalla alle 135 senttimetriä pitkän lapsen kuljettamiseen ohjaustangolla ja satulamallisella istuimella varustetussa ajoneuvossa on käytettävä lapsen kuljettamiseen soveltuvaa istuinta tai lasten turvalaitetta.

MaRa toteaa, että lakia on tältäkin osin muutettu vanhasta tieliikennelaista ilman asianmukaisia vaikutusarvioita. Selvittämättä on jäänyt se, miten lain muutos vaikuttaa ohjelmapalveluyritysten toimintaan niiden kuljettaessa lapsia moottorikelkkasafarilla moottorikelkan perään kytkettävän reen

kyydissä. Lasten kuljettaminen moottorikelkkojen reessä kävisi käytännössä nykykalustolla mahdottomaksi eikä sopivia rekiä ole myöskään markkinoilla. Moottorikelkkasafareita järjestävät yritykset menettäisivät asiakaskunnastaan erittäin tärkeän asiakaskunnan eli lapsiperheet, joissa on pieniä alle 135 cm pituisia lapsia. Tästä aiheutuisi yrityksille mittavia tulonmenetyksiä.

Lakimuutoksella olisi myös odottamattoman suuria ja kielteisiä vaikutuksia tavallisten perheiden arkeen, jotka käyttävät arjen liikkumisessaan moottorikelkkoja. Perheiden

arki muuttuu merkittäväällä tavalla hankalammaksi, jos lapsia ei voisi kuljettaa perheiden käytössä olevassa reessä, kun laki vaatii, että reessä on oltava lapselle soveltuva istuin tai turvalaite. Tällaisia rekiä ei ole markkinoilla saatavana ja perheissä on käytössä tuhansia sellaisia rekiä, joita ei voi myöskään muuntaa uuden lain vaatimukset täyttäviksi. Turvaistuinten ja turvalaitteiden puuttumisen aiheuttamista turvallisuusongelmista ei myöskään ole näyttöä esimerkiksi onnettomuuksien muodossa.

Näin ollen on välttämätöntä, että uusi tieliikennelaki muutetaan vastaamaan vanhaa tieliikennelakia, jonka mukaan satulamallisessa ajoneuvossa lasta voidaan kuljettaa, jos lapsen

paikallaan pysyminen voidaan varmistaa. Tämä sääntely takaa sen, että ohjelmapalveluyritykset voivat kuljettaa perheitä ja lapsia nykykäytännön mukaisesti moottorikelkkojen

reessä ja perheiden liikkumista kelkoilla ei tehdä mahdottomaksi.

Kunnioittavasti,

Kai Massa

Kai Massa, lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Merimiehenkatu 29, 00150 Helsinki

puh. (09) 6220 2047, gsm 0400 194 630

fax (09) 6220 2090

www.mara.fi